

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113228607
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7113228607.4

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, proti žalovanej: N. I., nar.: XX.X.XXXX, bytom: C.P. X, XXX XX A., občianka SR, za účasti vedľajšieho účastníka: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom: Sofijská 13, Košice, v zastúpení: JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, Stará Baštová 2, 040 01 Košice, adresa na doručovanie: Budapeštianska 8, 040 13 Košice, IČO: 35 569 298, o zaplatenie 1.590,34 € s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov konania.

Vedľajšiemu účastníkovi priznáva náhradu trov konania vo výške 139,29 €, ktorú je žalobca povinný mu zaplatiť k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluš, advokáta, Stará Baštová 2, 040 01 Košice, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15.10.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 1.590,34 € spolu s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 8.9.2011 do zaplatenia, ako aj k náhrade trov konania predstavujúcich súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 19.3.2010 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 1.470 €. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splatiť spolu s úrokom v 30 mesačných splátkach vo výške 90,47 €, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára dohodnutého v zmluve. Na základe žiadosti žalovanej sa žalobca s ňou dohodol na odklade splátok č. 9, 10, 11 pôžičky a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky č. 31, 32, 33. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 7, do uplatnenia práva žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatila len sumu 823,76 €. Vzhľadom na to, že bola v omeškaní s úhradou splátky č. 9 o viac ako 3 mesiace, v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka si žalobca uplatnil okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 1.890,34 € dňa 8.9.2011. Túto sumu uhradila len čiastočne vo výške 300 €.

Tunajší súd dňa 6.11.2013 vydal platobný rozkaz č.k.: 36Ro/628/2013-17, ktorý uznesením zo dňa 12.11.2013 č.k.: 36Ro/628/2013-20 zrušil z dôvodu jeho nedoručenia žalovanej do vlastných rúk.

Podaním zo dňa 2.1.2014 oznámilo občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice vstup do konania na strane žalovanej. Podaním zo dňa 9.1.2014 vedľajší účastník

oznámil vystúpenie z daného konania. Podaním zo dňa 30.1.2014 vedľajší účastník opätovne oznámil vstup do konania na strane žalovanej ako vedľajší účastník.

Podaním zo dňa 1.2.2014 vedľajší účastník na strane žalovanej sa vyjadril k žalobného návrhu, kedy uviedol, že žalovanej mala byť poskytnutá peňažná suma 1.470 €, ktorú sa táto zaviazala splácať v 30 mesačných splátkach, po 90,47 €, čo činí ročnú percentuálnu mieru úrokov 70 % ročne. Tieto úroky sú neprimerane vysoké, pretože v rozhodnom období marec 2010 bola podľa štatistiky Národnej banky Slovenska priemerná výška úrokov spotrebiteľských úverov poskytnutých bankami pre daný typ úveru (1 - 5 rokov) len 13,37 % ročne. Teda úroky v rozhodnom období poskytované žalobcom prevyšujú o viac ako 523 % úroky zo spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami. Takéto neprimerane vysoké úroky považuje vedľajší účastník za dojednané v rozpore s dobrými mravmi a s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka je zmluvy o úvere neplatným právny úkon. Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je vec civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Vedľajší účastník poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.: 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý rieši otázku tzv. civilnoprávnej úžery a z toho dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy. Ďalej vedľajší účastník poukázal na § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že z prehľadu platieb vyplýva, že žalovaná preplatila takmer toľko, ako si požičala, sumu 1.123 €, s poukazom na uvedené navrhujú zistiť koľko zaplatila spotrebiteľka žalobcovi od podania žaloby a následne žalobu zamietnuť v časti uplatnených úrokov a poplatku z úveru. Vedľajší účastník si uplatnil aj náhradu trov konania.

Ďalším podaním zo dňa 5.6.2014 vedľajší účastník oznámil opätovný vstup do konania a zároveň podaním zo dňa 7.6.2014 sa vyjadril k žalobnému návrhu kedy uviedol, že podľa karty klienta mala byť žalovanej vyplatená peňažná suma 1.221,51 €, ktorú sa zaviazala splácať v 30 mesačných splátkach po 90,47 €, čo činí úroky s ročnou úrokovou sadzbou 88,88 %. Vedľajší účastník zopakoval svoje vyjadrenia už raz učinené v konaní kedy však upravil výšku uvedeného úroku na 88,88 % ročne. Zároveň doplnil, že podľa karty klienta vrátila žalovaná žalobcovi sumu 1.221,50 € oproti požičanej sume 1.123,70 € a s poukazom na to žalovaná je žalobcovi povinná vrátiť len to, čo si požičala a žalobu nad sumu 97,81 € ako nedôvodnú treba zamietnuť. Vedľajší účastník ďalej poukázal na neprimeranú RPMN vypočítanú v neprospech spotrebiteľa v nižšej výške než skutočná RPMN je vo výške 105,39 %. Z teleologického výkladu vyplýva, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktoré boli uzatvorené za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z., ktoré síce obsahujú RPMN, ale v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa sa považujú za uzatvorené bez poplatkov a bez úrokov. Bolo by totiž popretím zmyslu použitia RPMN v spotrebiteľských úveroch, ak by sa povinnosť dodávateľa poskytnúť pri uzatvorení zmluvy spotrebiteľovi celkovú výšku nákladov úveru považovala za formálne splnenú už len tým, ak by dodávateľ v rozpore so skutočnosťou uviedol, že výška RPMN je 15 %, hoci skutočne by bola až 150 %. Vedľajší účastník poukázal aj na to, že dodávateľ nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi a na účely zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa jediná definícia dobrých mravov spotrebiteľských vzťahoch sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazujú zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobkov a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Odborná starostlivosť zahŕňa dobrú vieru, morálku a poznanie zákona. Ak ide o spotrebiteľskú zmluvu so zjavne zlým úmyslom dodávateľa poškodiť spotrebiteľa, spotrebiteľská zmluva je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov určených na ochranu spotrebiteľa (najmä zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), súd ju vyhlási za neplatnú. Poskytovateľ úveru ako skúsený dodávateľ konal so zjavne zlým úmyslom poškodiť spotrebiteľa, keďže mu neuvádzal skutočnú RPMN ale výrazne nižšiu, ako bola v skutočnosti. Týmto konal v rozpore s dobrými mravmi a obchádzal zákon o ochrane spotrebiteľa. Z toho dôvodu mu nie je možné priznať právo na úroky a poplatky z úverovej zmluvy, pretože jeho výkon práva na úroky a poplatky z úverovej zmluvy je v rozpore s dobrými mravmi, resp. v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku s poukazom na § 265 Obchodného zákonníka.

Žalovaná v konaní bola vypočutá dožiadaným súdom, a to Okresným súdom v Bratislave III kedy uviedla, že zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 19.3.2010 uzavrela, aj ju kontaktoval žalobca, dohodli sa na splátkach, nakoľko dlhší čas neplatila kvôli rodinným problémom. Chodil za ňou jeden pán zo spoločnosti N na adresu jej pobytu, v tom čase K.Š. XX, C. a vyberal od nej mesačné platby. Vtedy splácala mesačnú platbu vo výške 109 €. Dostávala o tom aj príjmový doklad, ale keďže sa sťahovala, tak nemá ich všetky

k dispozícii. Potvrdila, že na predmetnej zmluve sa jedná o jej podpis. Zároveň uviedla, že úver jej bol poskytnutý asi vo výške 1.100 €. Čo sa týka ročnej úrokovej sadzby vo výške 70 %, pred podpisom zmluvy na túto výšku úrokovej sadzby nebola upozornená, ani v zmluve takéto ustanovenie nenašla. Na otázku koľko už uhradila na predmetný dlh, táto uviedla, že skoro rok platila, potom prestala, momentálne sa dohodla so žalobcom na splátkovom kalendári vo výške 40 € mesačne a minulý mesiac poslala už platbu na účet spoločnosti N, ktorý jej zadali cez SMS správu. Uviedla, že nemá predstavu koľko doposiaľ z dlhu uhradila, ale uviedla, že je v budúcnosti ochotná dlh vyrovnať.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a na základe týchto zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX a to dňa 19.3.2010, na základe ktorej jej mal žalobca poskytnúť čiastku vo výške 1.470 €, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť-deň v mesiaci): 30/16, mesačná splátka (vrátane úrokov): 90,47 €, zmluvná odmena (predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom): 1.244,10 €, RPMN za úver: 63,77 €, ročná úroková sadzba úveru: 70 %, priemerná RPMN za úver: 48,66 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 732,81 €, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu: 895,65 €, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 53,78 %, ročná úroková sadzba revolvingu: 68,09 %.

Žalobca v konaní predložil k žalobe Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. platné od 15.7.2009 v počte listov 2 a ďalej Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2010 kde boli uvedené rovnaké údaje ako v žiadosti/Zmluve o poskytnutí revolvingového úveru, kde bol navyše uvedený dátum prvej splátky úveru: 16.5.2010 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru: 16.10.2012 a zároveň tam bolo uvedené číslo, na ktoré je potrebné splátky poukazovať spolu s variabilným symbolom. Predmetné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je podpísané iba žalobcom. Z karty klienta číslo zmluvy: XXXXXXXXXX súd zistil, že u žalovanej nominálna výška úveru predstavovala sumu 2.714,10 €, dĺžka úveru: 30, nominály celkom: 2.962,50 €, dátum žiadosti: 17.3.2010. Žalovanej mala byť poskytnutá čiastka 1.470 €, pričom však v kolónke dátum vyplatenia: 19.3.2010 bolo uvedené, že vyplatená bola čiastka: 1.221,51 €, v kolónke splatené uvedené: 1.123,76 €. Ďalej tam bol uvedený poplatok právnikovi 190,02 €, neuhradené PF celkom: 181,88 €, žalovaná pohľadávka: 1.772,22 €, dlh ku dňu žaloby: 1.590,34 €. Z uvedenej karty klienta je zrejmé, že žalovaná začala s úhradami splátok, každej v sume 90,47 € dňa 16.5.2010, kedy uhradila prvých 8 splátok, so splátkou 9,10,11 bola v omeškaní a ďalej uhradila ďalšie splátky 4 x 90,47 € a 1 x 38,12 €, čo spolu činí sumu: 1.123,76 €.

Listom zo dňa 31.7.2011 žalobca oznámil žalovanej zosplatenie vyššie uvedeného poskytnutého revolvingového úveru, nakoľko táto bola v omeškaní s úhradou splátok č. 13,14,15 kedy suma omeškaných splátok bola 271,41 €. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke bolo 76 dní. Zároveň ju žalobca upozornil, že v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti, a to po splnení zmluvne dohodnutých podmienok si budú môcť uplatniť aj nárok na zmluvné sankcie. Žalovaná tým stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinná splatiť naraz. Žalobca nepredložil dôkaz o podaní zásielky na poštovú prepravu.

Žiadne ďalšie dôkazy žalobca v konaní nepredložil.

Súd vyhodnotil dokazovanie jednotlivu, vo vzájomnej súvislosti, na základe čoho právne vec uzatvoril nasledovne: Niet pochyb o tom, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, číslo zmluvy: XXXXXXXXXX, ktorý je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere speciality.

Podľa ust. § 497 Obch. zák. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Občianske súdne konanie je konaním dôkazným, to znamená, že účastníka v konaní zaťažuje povinnosť tvrdenia a povinnosť na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo aspoň označiť dôkazy osvedčujúce ich pravdivosť. Dôkaznými prostriedkami v súdnom konaní sú v zmysle § 125 O.s.p. všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutkový stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov konania. To znamená,

že ako dôkazný prostriedok nemôže súd použiť dohady, predpoklady, indície a podobne. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd nahromadením dostatočných podkladov vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Ak účastník nesplní svoju povinnosť predloženia dôkazov spôsobilých preukázať pravdivosť svojich tvrdení, dostáva sa do procesnej situácie neunesenia tzv. dôkazného bremena a súdu neostáva nič iné, len na okolnosti a skutočnosti, ktoré neboli riadne preukázané neprihliadať.

Súd na základe žalobcom predložených listinných dôkazov vzal do úvahy uzavretie zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2010, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej sumu 1.470,- € a túto zmluvu následne súd právne vyhodnocoval a posudzoval.

V prvom rade súd vychádzal k predloženej karte klienta (žalovanej) a mal za to, že žalobca neposkytol žalovanej ním tvrdenú sumu 1.470,- €, ale iba sumu 1.221,51 €, na ktorú sumu žalovaná učinia úhrady vo výške 1.123,76 €.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „citovaný zákon“), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona, spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Súd uvedenú Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX podrobil sudcovskej kontrole s poukazom na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. účinného ku dňu uzavretia danej zmluvy o revolvingovom úvere, kedy posudzujúc obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že táto zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona a preto podľa § 4 ods. 3 je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje konečnú splatnosť úveru, kedy v zmluve bol uvedený len počet splátok 30, nie doba trvania zmluvy a zároveň termín konečnej splatnosti úveru nebol vôbec označený. Uvedené skutočnosti boli vyznačené až v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, avšak tento dokument nebol žalovanou podpísaný a teda nie je možné konštatovať, že tento bol doručený žalovanej a táto bola s ním oboznámená. Zároveň táto listina nie je súčasťou zmluvy a preto na ňu nie je možné nahliadať, že uvedené detaily o poskytnutom úvere sú obsahom zmluvy.

Ďalej súd mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, kedy v zmluve je len údaj o výške splátky 90,47 € (vrátane úrokov) mesačne a teda z toho je nutné konštatovať, že táto mesačná splátka zahŕňa istinu, ako aj ďalšie poplatky v podobe úroku a tak je nutné konštatovať, že uvedený údaj nie je špecifikovaný tak, ako vyžaduje zákon.

Ďalej súd dospel k záveru, že zmluva síce obsahuje ročnú úrokovú sadzbu úveru 70 %, a ročnú úrokovú sadzbu revolvingu 68,09 %, avšak tieto pre rozpor s dobrými mravmi považoval súd za neplatné. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov.

Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje v marci 2010 - 12,66 % a pri nových úveroch je úroková sadzba 10,48 %. Aj za predpokladu, že by žalobca požadoval 100 % navýšenie napr. kvôli tomu, že nebolo poskytnuté zabezpečenie a úver bol poskytnutý ihneď, tak zo sumy 1.470 € pri dvojnásobnej úrokovej sadzbe a dobe splácania 30 mesiacov by žalovaná nezaplatila takú sumu, ako žalobca v konaní požaduje, avšak oveľa nižšiu.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá a výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť tejto časti dojednania.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristiť) ľahkomyseľnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o pomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamena to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 70 % resp. 68,09 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam, predstavovala v priemere okolo 10,48 % až 12,66 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je niekoľkonásobne vyššia je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžeru a vadnosti právneho úkonu, úrok vo výške cca 68 - 70% ročne podstatnou a absolútne neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo viac ako 5-násobnej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplátou za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytnutím pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ľarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie vyššie uvedenej úrokovej sadzby 70 % resp. 68,09 % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 1.470,- € na obdobie 30 mesiacov za neprimerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a nedostatku danej zmluvy súd za použitia § 4 ods. 3 zákona mal za to, že keďže zmluva neobsahuje potrebné náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne, resp. neplatne a v rozpore s dobrými mravmi, s poukazom na § 39 Občianskeho

zákonníka považoval zmluvu za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Zo spôsobu vymedzenia predmetu samotného hlavného plnenia (výška požičanej sumy, úrok z úveru, či RPMN) nie je teda vôbec zrejmé 1) čo (aká suma) a 2) za akých podmienok bol tento úver v skutočnosti dojednaný. Hlavný záväzok i jeho súčasti uvedené či už v zmluve samotnej ako aj v oznámení veriteľa zo dňa 19.3.2010 sú nejasné, nezrozumiteľné a zmätočné a preto je celá úverová zmluva neplatná.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a úvahy, súd z dôvodu, že zmluva je pre svoju zmätočnosť a neurčitosť a v rámci nej aj zmluvné úroky pre rozpor dobrými mravmi neplatná, súd právne uzatvoril, že nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd preukázať, že žalovanej mal byť poskytnutý úver vo výške 1.470 €, čo však žalobca nepreukázal, pretože z karty klienta je evidentné, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške iba 1.221,51 €, pričom táto na daný úver učinila úhrady vo výške 1.123,76 €.

Súd s poukazom na vyššie uvedené posúdil danú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú a musel teda prihliadať na zvýšenú ochranu spotrebiteľa a to vzhľadom na vedľajším účastníkom vznesenú námietku premlčania.

Ochranu spotrebiteľa poskytuje aj inštitút posudzovania premlčania uplatneného nároku ex offa, aj bez toho, že sa dlžník premlčania dovoľá.

Zákonom č. 102/2014 Z. z. ako bod 11 Čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b v tomto znení: Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Inými slovami, okrem údaju o účinnosti novej právnej úpravy, absentujú pravidlá koexistencie starej a novej právnej úpravy. Je preto otázne, či sa nová právna úprava obsiahnutá v spomínanom ustanovení § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má aplikovať aj na vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy. Riešenie naznačeného problému tak vyžaduje odpoveď na dve základné otázky. Po prvé, či ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má povahu hmotnoprávnu alebo naopak procesnú.

Súd zastáva názor, že ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. Týmto orgánom je predovšetkým a najmä súd, čo vyplýva jasne a nepochybné z odvolávky normatívneho textu na premlčanie vo význame prekážky žalovateľnosti uplatneného subjektívneho práva. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávnych predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihladaním na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je lex specialis k ustanoveniu 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré je však samo procesným ustanovením, nakoľko v naznačených diferenciách normuje procesné vzťahy (procesnú činnosť súdu), keďže stanovuje súdu podmienenú povinnosť prihladať na skutočnosti, ktoré nastali v konaní. Ako to vyplýva z dikcie poslednej vety ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“ Dikcia ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dikcia ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú komplementárnymi pravidlami vo vzťahu lex generalis (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo dikcia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že pokiaľ nepôjde o nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka uplatnenú v konaní pred súdom. A naopak, pokiaľ pôjde o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, na premlčanie (správnejšie na márne uplynutie premlčacej lehoty) súd prihladne i bez návrhu dlžníka.

Čo sa týka otázky časovej pôsobnosti a teda, uplatniteľnosti pravidla obsiahnutého v tejto právnej norme, je potrebné uviesť, že rozdiel medzi pôsobnosťou hmotnoprávnych a procesných noriem vo svojej podstate zásadný nie je. Pravidlom (a vlastne pojmovým znakom) každej právnej normy je, že reguluje spoločenské vzťahy dopredu, nie spätne. Z hľadiska legislatívneho vyjadrenia túto problematiku riešia tzv. intertemporálne (prechodné) ustanovenia právnych predpisov. Avšak sú aj prípady, ako je práve ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, keď zákonodarca mlčí a nestanovuje žiadne pravidlá časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy. Všeobecným pravidlom je tzv. okamžitá aplikabilita procesných noriem, čo znamená, že procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodit' pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

Ak teda platí, že právna norma § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter, a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporalít, musí súd prihladať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach, podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

Osobitné právne postavenie spotrebiteľskej zmluvy však obligatórne uprednostňuje ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo, k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. (§ 122 ods. 1 OZ).

Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. (§ 122 ods. 2 OZ).

Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. (§ 122 ods. 3 OZ).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul, bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Táto zmena (oslabenie) pôvodného práva, vzniknutá premlčaním, spočíva v skutočnosti, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby privodiť zánik vynutiteľnosti tohto subjektívneho práva tým, že sa s úspechom premlčanie dovoľá pred príslušným orgánom. Premlčaním teda právo samo o sebe nezaniká, len sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Avšak ani nárok premlčaním sám o sebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou, na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa premlčania nedovoľá. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Na základe vykonaného a zhodnoteného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na základe zmluvy zo dňa 19.3.2010, v zmysle ktorej žalobca mal poskytnúť žalovanej finančné prostriedky vo výške 1.221,51 € a na ktorý úver žalovaná učinila úhrady vo výške 1.123,76 € je podaný po uplynutí zákonnej dvojročnej premlčacej lehoty vychádzajúc z toho, že súd skonštatoval neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy - v danom prípade tak platí plynutie premlčania podľa § 107 ods. 1 OZ, ktorej dodržanie je súd povinný v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. skúmať z úradnej povinnosti aj napriek tomu, že sám žalovaný spotrebiteľ sa tejto skutočnosti pred súdom nedovoľáva. Návrh bol podaný dňa 15.10.2013, finančné prostriedky vo výške 1.221,51 € boli žalobcom poskytnuté už dňa 19.3.2010.

Pre všeobecnú premlčaciu lehotu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok je vymedzený objektívne, nezávisle na subjektívnej okolnosti a v zásade nastáva splatnosťou dlhu. Súd sa pri zistení nedodržania zákonnej premlčacej lehoty už nemusí zaoberať dôvodnosťou žaloby.

Keďže nárok žalobcu súd vzhľadom na vyššie citovanú argumentáciu vyhodnotil ako plnenie z bezdôvodného obohatenia, t.j. neplatného právneho úkonu mal súd potom za to, že k bezdôvodnému obohateniu žalovanej voči žalobcovi došlo v deň poskytnutia finančných prostriedkov dňa 19.3.2010 a teda žalobca už v deň nasledujúci mohol žiadať od žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko dohoda o splatení poskytnutej čiastky v 30 mesačných splátkach je s poukazom na absolútnu neplatnosť celej zmluvy tiež neplatná. Porovnaním dátumu 19.3.2010 s dátumom podania žaloby 15.10.2013 je nevyhnutné konštatovať, že nárok žalobcu je premlčaný.

Vzhľadom na všetky vyššie spomenuté skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia a žalobu zamietol.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

Nakoľko na strane úspešnej žalovanej vystupoval vedľajší účastník, ktorý si uplatnil nárok na náhradu trov konania, súd tomuto v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku priznal náhradu trov konania predstavujúcu trovy právneho zastúpenia. Tieto sú za 2 úkony poskytnutej právnej služby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z.: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie vo veci samej - vyjadrenie sa k návrhu z 5.6.2014, každý úkon po 71,37 € plus 1x režijný paušál 8,04 € (za úkony v roku 2014), spolu teda 158,82 €. Nakoľko však vedľajší účastník si z tejto výšky vypočítaných trov právneho zastúpenia uplatňoval iba sumu 139,29 €, súd mu priznal iba túto v zmysle jeho návrhu. Uvedenú sumu je žalobca povinný uhradiť k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Mgr. Henricha Schindlera, advokáta, Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.